

Osebnostne zadeve

—i Postavljena je za učiteljico v Kaplji pri Brežicah Rozalija Ancelj.

—i Prestavljeni so: Ana Podboj iz Celja v Laško, Josip Kotnik iz Laškega v Celje, Alojzij Blenkuš iz Livolda v Kočevje, Marija Janković-Jurko iz Vojnika v Mariboru, Marija Bergles iz Laporja v Vojniku, Franc Čiček iz Sevnice v Pobrežje pri Mariboru, Marija

Smolnik iz Vavte vasi v Trebnju, Karla Srebrnič iz Velike Pirečice v Leskovec, Anton Bratkovič iz Leskovec v Veliko Pirečico, Gabrijela Skuk iz Smartna k Sv. Jodrti.

—i Upokojeni so: Karlina Schann iz Ljubljane, Ivan Wikin iz Starega Leskovec, Marija Tamasković iz Smartnega v Rožni dolini.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Uradniški prejemki se bodo najbrže zvišali, tako je izjavil finančni minister v Banji Luki. Vlada stoji namreč na stališču, da morajo biti uradniki dostojno plačani, in da se tudi med moškimi ne smejo delati razlike. (»Jugoslovenska pošta« in »Jutro« od 31. XII.)

—i Povišanje uradniških plač v Italiji. Zaradi stalnega višanja cen življenjskih potrebščin so povišali v Italiji drž. uradnikom plače za 8 %. (»Naš glas«, 1. I.)

—i Tudi »Gorenjec« se je zavzel za državne nameščence. V uvodniku, ki ga priobčuje v svoji številki od 2. I. »Državni nameščenci in njih slabo gnotno stanje«, govori o korupciji državnega uradništva, se zavzema za uradniško zbornico in piše med drugim: Od 1. aprila 1. 1931. do danes so se v II. draginjskem razredu znižali prejemki pri uradniku VII. skupine za 24,9 %, VIII. skupine za 24,37 %, IX. skupine 25,97 % in X. skupine za 26,95 %. Razmere glede nakupa življenjskih potrebščin so se še poslabšale. Zato bi bilo prav in pravično, če županstva opozore tudi bansko upravo in le-ta osrednjo vlado na izredno slabo stanje slovenskega državnega nameščence. Nujno je potrebna hitra pomoč. — Glede očitka korupcije odgovarja »Gorenjec« »Slovenski narod« od 8. I.

—i Premestitve so draga reč, državo stanejo mnogo denarja. Premestitve morajo včasih čakati dolgo časa na povrnitev stroškov. Iz poročil posameznih finančnih direktorjev je razvidno, da dolgujejo finančnim organom na preselitvenih stroških: zetska 200.000, zagrebška 200.000 in ljubljanska 70.000 din. (»Delavska politika«, 1. I.)

—i V uvodniku »Vprašanje malega naroda« objavlja »Slovenec« od 8. I. med drugim tudi tole: Mladine ne smemo vzgajati v duhu nacionalističnega udrihovstva, da po spregledu smešnosti tega vzgojnega načina ne pride v nasproten ekstrem. Vzgojati jo moramo odkrito v zavesti, da smo majhen narod z razvito kulturo in umetnostjo. Za svoje narodne vzore ne smemo iskati vzorcev pri Rusih, Angležih, Francozih in Nemcih, ampak pri visokokulturnih malih narodih, ne med zagovorniki surove sile, ampak med pionirji kulture. Vse učiteljske knjige bi morale imeti skupno osnovno misel in ideal, a ne kot zdaj dvomljivo jugoslovenstvo.

—i Glede na igralški nastop gluhozemelj v Ljubljani prinaša tudi 11-12. št. »Zdravje« daljšo oceno, kjer pravi, da je predstava podala sijajen dokaz za veliki pomen zavodov in šol za gluhozemelje.

—i Banská uprava je kupila tovarno slamnikov v Domžalah, katero priredi za zavod za slepo domč, ki se preseli iz Kočevja. (»Zdravje«, 11-12.)

—i Za reformo našega šolstva je govoril pri Pedagoškem društvu v Ljubljani tov. Hreščak. Zanimiv izveček predavanja prinaša »Jutro« od 7. I.

—i Učiteljski dom v Mariboru je gorel. Vendar škoda ni velika. (Mariborski večernik, 7. I.)

—i Glede Bežigradske šole odgovarja dr. Ravnihar na članek v »Slovenec«, ki ga je indirektno napadel, češ, da je uporabil za dograditev šole posojilo, ki je bilo namenjeno za premostitev smodnišnice. On priznava, da je storil in ne smatra za greh, ampak za zaslugo, da je na ta način mogel dograditi potrebno šolo, ko premostitev smodnišnice tako ni bila več aktualna. (»Slovenec«, 5. I.)

—i Papež in šola. Papež je dejal: »Šole so danes v mnogih primerih važnejše od samih cerkva. Ako se nam v osnovnih šolah ne posreči obdržati vero v srcih naših otrok, bomo kmalu imeli cerkvene stavbe brez cerkvenih občin.« (»Nedelja«, 3. I.)

—i Ni bilo pritiška na uradništvo za udeležbo pri volitvi v Škofji Loki, tako piše »Gorenjec« od 2. I. in v dokaz, da je res, navaja: Izmed vsega učiteljstva, se je volitve udeležil samo 1, od drugega uradništva le par, od financarjev nobeden.

—i Priznanje učiteljske službe na šolah sv. Cirila in Metoda. Načelnik ministrstva prosvete je izjavil na učiteljskem zborovanju, da pride v finančni zakon za 1. 1937/38, tudi določba, s katero se prizna kot učinkovita državna služba tudi poučevanje na šolah sv. Cirila in Metoda. (»Naš glas«, 1. I.)

—i Pod naslovom »Sodne zanimivosti« prinaša »Jutro« od 7. I. sledeče: V avtobusu lenarske avtobusne družbe je lani 25. januarja gospodična Anica Leskovarjeva, učiteljica v Kamnici, dejala neki svojih tovariših od Sv. Anne v Slovenskih gorah, da mora biti njen nadučitelj (g. Jakob Stuhec, starosta sokolske čete pri Sv. Anu) »grozen denunciant«. Zaradi tega je g. Stuhec vložil pri mariborskem sodišču tožbo proti Anici Leskovarjevi, ki pa se je zavgozarjala, da ni mislila pri tem g. Stuhca, marveč, da je hotela le zagovarjati učiteljske premostitve, češ, da ni bil noben učitelj premosten brez vzroka, marveč, da so bili premosteni na lastno prošnjo ali pa ker so se pri volitvah preveč eksponirali, oziroma

denuncirali. Zanimiva zadeva je zdaj pred sodiščem končana. Sodnik je po zaslišanju vseh prizadetih prič obsodil 22. julija 1936. g. Anico Leskovarjevo na denarno kazen 180 dinarjev, ki se odloži pogojno za eno leto, ter na plačilo sodnih stroškov. To sodbo je kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča dne 29. decembra 1936. potrdil, ko je ponovno zaslišal vse prizadete priče. Ker ni proti tej sodbi nikakršnega pravnega leka, je pravda s tem končno veljavno končana.

—i V članku »Narodni pomen šolskega radia« si je privoščila 2. številka revije »Radio-Ljubljana« hudo kritiko našega osnovnega šolstva. Tu piše: Naša uradna šolska politika tako v svojih načelih kakor v stvarnem delu ne daje jamstev za slovenske narodne potrebe, naše osnovno šolstvo, ki so ga predstavljali v slovenskem pogledu nezavedni in neprebrani ljudje, je mešalo pristno in naravno narodno dedščino s utopističnimi jugoslovenskimi teorijami. S tem je šola vzgojila nekaj rodov slovenske mladine v zmedenem duhu, tako da se more govoriti o izkvarjeni mladini. — Glede šolskega radia piše, da bi moral po sistematičnem programskem načrtu dajati mladini tisto, česar ji današnja šola ne daje: smotrene, jasne in dostojne slovenske izobrazbe, pouka o temeljnih rečeh, ki jih mora vsak slovenski človek vedeti in jih v današnji dobi more dobiti.

—i Pod naslovom »Metoda jugoslovenskega učiteljstva v Sloveniji« »Slovenec« od 1. I. ostro kritizira Rapetovo Četrto čitancev, kjer govori o jezikovnem plemenu Slovencev in Hrvatov ter mesto: Prebivalci Jugoslavije so en narod, vendar se po narečjih in običajih ločijo v Slovence, Hrvate in Srbe.

—i Cankarjeva dekliška šola v Mariboru je letos pripravila božičnico pticam. V paviljon mestnega parka je postavila božično drevo z zrnjem, kar je privabilo velik ptičji zbor, posebno sinice. (»Mariborski večernik«, 29. XII.)

—i O srednji šoli in knjigah je napisal Jakob Šolar v »Sloveniji« od 1. I. oster članek. Med drugim pravi tu: »Brez ozira na vse izboljševalne predloge so ponatiskali učne načrte iz 1. 1929. s tiskovnimi napakami vred in se niso niti zmenili za skušnje v šoli. Zato ni čuda, da so ti učni načrti tako resnična podoba vse neurejenosti, nedoslednosti... da je človeka sram. Do vsega tega mora priti če se z vsem tem bavi upravná šolska oblast, ne pa šolski strokovnjaki, ki imajo živ stik s šolo. ...Knjiga nam dela sramotno pevsod, kjer bodo na njeni podlagi hoteli spoznavati naše šolstvo. To je res podoba vse naše prosvete.

—i Šolstvo in prosveta v Rusiji. V letu 1936. je bilo v Rusiji 164.081 osnovnih, 1797 strokovnih, 2572 tehničnih šol, 716 delavskih univerz in 595 visokih šol. Gledališč 724, kinematografov 28.600 in 67 radijskih oddajnih postaj. Knjižnic je bilo 53.380 s 105.295.000 knjigami. — V 1. 1935. je izhajalo v Rusiji 10.000 dnevnikov z dnevno naklado 35.700.000 izvodov. Knjižne založbe so izdale v 1. 1935. 42.700 raznih knjig in brošur. Te knjige so izšle v 93 jezikih. (Po »Sl. narodu« in »Kmetiskem listu« od 30. XII. in »Del. politiki« od 1. I.)

—i Šolske razmere v V. okraju v Mariboru. Poslopje 3. deške osn. šole na Ruški cesti je pretesno. Otroci morajo na druge šole na levi breg, dva razreda v Razlagovo, eden na 4. deško v Gosposvetsko. Nekateri celo 3 km daleč, kar je kvaren nedostatek v materialnem in vzgojnem pomenu. (»Mariborski večernik«, 30. XII.)

—i Državne šolnine ni treba plačevati na zasebnih šolah, pa naj imajo pravico javnosti ali ne. (»Slovenec«, 31. XII. in »Jutro«, 31. XII.)

—i Odpoved za vse prostore v šolskem posloju je prejela mestna občina v Kamniku od Meščanske korporacije. Šola se mora do avgusta izseliti iz zgradbe, ki je bila pred 53 leti sezidana nalašč za šolo. (»Slovenec« od 31. XII.)

—i Slomškova družba je imela za božične praznike za svoje člane poseben 3-dnevni tečaj v Ljubljani.

—i Otroci so zgradili železnico. V prostih šolskih urah je 500 otrok delalo dolge mesece, da je zgradilo v kavkaškem mestecu v Tiflisu železnico, katere tir ima širino 75 cm in je dolg pol kilometra. Železnica ima malo lokomotivo in 3 vozove. Doslej je železnica odpravila 65.000 oseb. Sedaj jo nameravajo šolarji podaljšati za cel kilometer. (Po »Domoljubu« od 1. I.)

—i Na Nizozemskem se poučuje šah na vseh šolah. (»Slovenski dom«, 31. XII.)

—i O premostitvi učitelja Fr. Vadrnala, sokolskega starosta, vrtnarja, čebelarja, peva, glasbenika in zadrugarja po 30-letnem delovanju iz Dobove v Veliki Podlog piše »Sokolska volja« v 1. številki. V Dobovi je ostal Vadrnal dom in družina.

—i Emil Adamič. Toplo pisan nekrolog prinaša glasilo bolgarskega učiteljskega združenja »Prosvetno edinstvo«. Pisec želi, naj se uresniči pokojnikova želja, da se prične s smotno skupno akcijo jugoslovenskega in bolgarskega učiteljstva.

—i Poenotenje višjega šolstva v Nemčiji. poleg šestrazrednega šolstva bosta obstojali v Nemčiji samo še dve vrsti višjega šolstva, in sicer glavna šola, in stranska šola. V krajih, ki bodo imeli samo eno visoko šolo, bo obstojal samo tip — glavne šole, le, kjer bi gimnazija imela poseben pomen, obenem pa tudi že slavno tradicijo, bo ministrstvo izjemoma dovolilo gimnazijo. (Po listih od 2. in 3. I.)

—i Na šoli v Turjem je 133 otrok in samo ena učna moč. Pomanjkljiv pouk na šoli vzbuja med ljudmi mnogo nevolje. (»Slovenec«, 3. I.)

—i Moosheart — mesto otrok. V bližini Chicaga v Ameriki je otroška naselbina, ki šteje okoli 200 hiš in kjer se šola in živi 1700 otrok, večinoma sirot brez staršev. Otroci, ki bi dajali sicer mnogo naraščajočim zločinskim elementom vlemesta, se vzgajajo tu pod dobrim nadzorstvom v koristne člane človeške družbe. Tu se ne učijo samo običajnih šolskih predmetov, ampak se bavijo tudi z raznimi obrtni, pa tudi z živinorejo in kmetijstvom, tako da se naseleje vzdržuje kar samo in prodaja lahko 75 procentov svojih izdelkov z dobičkom. (»Maribor Zeitung«, 12. I.)

—i Mlečna akcija na kamniški šoli. Na šoli, kjer je protituberkulozni dispanzer ugotovil 40% okužen, dajejo 80 revnim otrokom dnevno mleko. (»Slovenec«, 10. X.)

—i Pouka ni na šoli v Nemški Loki že od začetka šolskega leta. (»Gottscheer Zeitung«, 10. I.)

Učiteljski pravnik

—š Vprašanje! P. R. iz SL. K. Bil sem začasno dodeljen v nadomeščanje manjkajočih učnih moči iz kraja, kjer je sedež sreza, na podeželsko šolo. Kje mi tečejo mesečni prejemki? Ali na moji matični šoli ali na začasnem učnem mestu? Ali mi pripada za čas nadomeščanja dnevnic po § 25. fin. zak. za 1. 1934/35., ker so mi bili po odl. min. prosv. P. br. 7956 od 5. III. 1935. selilni stroški odbiti ter priznani samo oseb. potni stroški.

Odgovor! Po čl. 3. uredbi o osebnih dokladah Vam pripada osebna doklada II. draginjskega razreda, ker je Vaše stalno službeno mesto v K. Za čas dodelitve bi Vam pripadale dnevnice, če ni v dekretu o dodelitvi drugače odredeno.

—š Vprašanje: V. C. v L. Opustil sem stanovanje kraj. šol. odbora in se preselil v svojo lastno hišo. Ali imam pravico do stanarine?

Odgovor: Ne!

—š Vprašanje: R. I. v G. I. Ali ima moja hčerka vdova po neuradniku, ki jo sedaj vzdržujem, pravico do žel. legitimacije?

2. Ali imam pravico do 4. periodskega poviška VI. polož. skupine, ker nisem mogel napredovati še v V. polož. skupino?

Odgovor! ad 1. Ne, ker imajo hčerke pravico do žel. legitimacije samo do možitve.

Ad 2. Četrti periodski povišek v VI. polož. skupini ne obstoja. Plača VI. skupine s 3. periodskim poviškom t. j. 1450 din je enaka plači V. položajne skupine.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljska tiskarna. Tovariši, ki imate prihranke v denarnih zavodih, dvignite nekaj stotakov ter jih naložite v deleže Učiteljske tiskarne. S tem neizmerno koristite skupnosti, a tiskarni pripomorete do cenejšega obratnega kapitala. Čast učiteljstva in gospodarske koristi organizacije in drugih ustanov zahtevajo, da Učiteljska tiskarna dobro uspeva.

—g Obmorski učiteljski dom. Tovariši(ice)! Pridobivajte novih članov, prispevajte k novi postojanki ob našem morju, ki bo nam samim v oddih, posebno pa rekonvalescentom, ki nujno potrebujejo morskega zraka, milega podnebja in miru. Tovariši(ice), ki vsake počitnice romate na obalo našega Jadrana, ali ste že člani(ice) društva za zgradbo lastnega krova? Če še ne, se takoj oglasite z dopisnico na naslov: Društvo »Obmorski učiteljski dom«, Ljubljana, Franciškanska ulica 6.

Mladinska mafica

—mm 4. številka »Našega roda« izide okoli 20. t. m. Prosimo cenj. poverjenike, da nam pošljejo pravočasno naročnino.

—mm Za literarno nagradno tekmovanje je prejelo tajništvo M. M. 13 rokopisov. Na željo avtorjev potrjujemo prejem rokopisov poslanih pod naslednjimi gesli in psevdonimi: »Bumbašir«, »Za svobodo«, »Štev. 13«, »Anonimno«, »Drava«, »Janez 1937«, »Martin Sok«, »Mladi krogi«, »Ivan Drole« in »Peter Golja«. — Željo nekaterih avtorjev, naj bi rokopise, ki ne bodo sprejeti, vrnili že v teku enega meseca, ne bomo mogli upoštevati, ker morajo vsa dela prečiniti vsi člani literarnega odseka in bo trajalo to gotovo dalj časa. Izid tekmovanja bo objavljen v »Učiteljskem tovarišu« in v glavnih dnevnikih.

—mm V bilanci slovenskega knjižnega trga v 1. 1936. piše Tine Debelak v »Slovenec« od 10. I.: Med mladinskimi spisi moramo na prvo mesto postaviti Seliškarjev morski deški roman »Bratovščina Sinjega galeba«, kakor tudi Ribičičevo »Barka zaplaval«. — Omenja tudi Milkovičeve »Barake«, Hudalesovo »Posteljo gospoda Fibriha« in Ribičičeve »Čurimurčke«, med prevodi pa ponovno »Pirhe«.

—mm V Mladem Slovincu od 10. I. je priobčen Tolstojev »Morski pes«, ki je izšel v Kresnicah.

—mm V članku »Slovenska književnost v letu 1936. piše v novoletni številki »Jutra« kulturni referent Borko: ...Mladinska literatura takisto ne zaostaja. Ena najpomembnejših novosti na tem področju je bila zbirka bolgarske mladinske proze »Pirhi« v izboru in prireditvi T. Potokarja in z ilustracijami naših najboljših slikarjev. Dalje je treba omeniti štiri knjižice M. M., Milkovič: Barake; Ribičič: Čurimurčki; Hudales: Postelja gospoda Fibriha; Seliškar: Bratovščina Sinjega galeba.

—mm Ko razpravlja o mladinskem tisku, omenja novoletni »Slovenec« med drugim tudi tole: Tako imamo katoliki za najmlajše zdaj fuzijo »Angelčka« in »Lučke z neba« v listu »Luče«, potem »Zamorčeka«, »Mladega junaka«. Za večje je »Vrtec«, ki vzdržuje ravnotežje z »Zvončkom«, že težje pa z »Razori« in »Našim rodom«, ki so namenjeni že meščanskošolski mladini ter jim mi nimamo postaviti ničesar naproti. — (Po mnenju kulturnega urednika »Slovenca«, Tineta Debelaka, je tedaj »Naš rod« list za meščanskošolsko mladino in list, ki ga ne izdajajo katoliki. Ali pretvarja g. Debelak resnico hote ali nehoti, le tega še ne vemo.)

Šolski radio

—r XV. teden. V torek 19. januarja bo predaval g. prof. Rafael Bačar: »Sol neizogibna potreba človeškega telesa«. Razpored: Človek — morski akvarij. Pomen in namen soli v človeškem organizmu. V skupino snovi, ki odločilno vplivajo na deloma še neznan način na razne organe, spada tudi kuhinjska sol. Poskusi Jacquesa Loeba na živalih. Kje, v katerih organih se sol uporablja in zakaj. Kako sol oddajamo. Sol in mišično delovanje. Pregled obtoka soli v človeku.

V petek 22. januarja bo povedal g. dr. Branko Vrčon: »Kako si narodi delijo svet.« Razpored: 1. Naš prvi pogled v svet. — 2. Naš svet je velik. — 3. Naš svet je majhen. — 4. Narodi si delijo prostor na njem: a) Boj za boljše mesto pod soncem. b) Boj za svetovno gospodstvo. c) Države in njih kolonije. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 17. januarja ob 17. uri: »Mala perutninarica Urška pripoveduje Micki«; oddajo vodi g. Alfonz Inkret.

Stanovska organizacija JUU Iz društev

= ČLANOM(ICAM) SRESKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA MARIBOR LEVI BREG! Tov. blagajnik je na učit. zboru vseh šol poslal seznam članarinskih dolžnikov z navedbo dolžne članarine. Kdor je v kakem dvomu glede teh terjatev, se lahko obrne pismenim potom na tov. blagajnika, ki bo pri prihodnjem zborovanju 13. febr. t. l. ob 9. uri dajal pojasnila. Pozivam, da vsi vso dosedanja članarino po dohodu z božičnih počitnic čimprej nakažete. Ne silite društvene uprave k strožjim meram! Disciplini in red naj kot moje novoletno voščilo veljata enako za vse! Predsednik.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE obvešča svoje članstvo, da je letna članarina za 1. 1936/37. določena, na podlagi sklepa letošnjega občnega zbora, za samce po 170 din, za učiteljice poročene z učitelji pa po 90 din. Društvo je v veliki finančni stiski, ker mnogi člani niso poravnali niti članarine za lansko leto, dočim je v letošnjem letu zadostilo svojim obveznostim le malo članov. Zato prosimo, da zamušniki v najkrajšem času poravnajo svoj dolg in nato redno nakazujejo članarino v mesečnih obrokih. Kdor nima ček. položnic, naj jih urgira pri društvenem blagajniku Trobišu Stefanu, šol. upravitelju v Starem logu pri Kočevju. Odbor.

Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR — DESNI BREG bo zborovalo dne 23. januarja 1937. na dekliški narodni šoli v Studencih s pričetkom ob pol 10. uri. Na dnevnem redu je poleg običajnega situacijskega poročila in dopisov predavanje tov. Julija Kontlerja: Gospodarske in družabne prilike narodne manjšine na Kočevskem (s skopičnimi slikami) in razgovor o triletnem delovnem programu v okviru učiteljskega pokreta. Pred zborovanjem naj tovariši poravnajo zneske za pravila. Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO zboruje v soboto 16. t. m. ob 8. uri v Laškem (osnovna šola) s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Stanovske zadeve. 3. Dopisi. 4. Predavanje: Emil Adamič (predava tov. M. Mahkota). 5. finančni zakon 1937/38. 6. Učit. tiskarna (tov. Bučar). 7. Mladinska mafica (tov. Pahor). 8. Slučajnosti. — Tovariši! Z zborovanjem bomo pričeli takoj po prihodu

prvega jutranjega vlaka, tako da bomo do 12 končali. Na zborovanjih opazimo vedno iste obraze. Mnogih tovarišev in tovarišic pa pogrešamo že dolgo časa. Pa zakaj? Zdi se nam, da se je Zidani most kaj zameril? Zato gremo v Laško za spremembo. Zadnjič je bilo navzočih 77, upamo, da jih bo v soboto vsaj za desetino več. Smatrajte zbor kot komemoracijo za velikim učiteljem Adamičem. — O članarini pa prihodnjič kaj.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je zborovalo dne 12. decembra 1936. v Ljubljani. Zborovanja se je udeležilo 84 članov.

Tov. Vrhovec je otvoril zborovanje in pozdravil sreskega šolskega nadzornika Drnovška. G. sreski šolski nadzornik je nato govoril o urnikih in učnih načrtih. Orisal je njihove dobre strani, kakor tudi njih hibe, ki jih je najbolj spoznal ob priliki svojih nadzorovanj po šolah. Z dosedanjimi učnimi načrti učiteljstvo ni tako zadovoljno kakor bi bilo želeli. Kot izkušen šolnik je dal učiteljstvu mnogo dobrih nasvetov za pouk. Izročil je za vsako šolo po en primeren urnik, ki ga je sestavil upoštevaje potrebe naše šole in zakonske odredbe.

Po njegovem govoru se je razvil živahen razgovor. Šad te razprave je bil predlog:

Sekcija JUU za dravsko banovino naj na pristojnih mestih posreduje, da se izdelajo učni načrti in sestavi razporeditev ur za narodne šole vseh vrst v dravski banovini, od šole z enim, do šole z osmimi oddelki.

Nato je predaval dr. Fr. Mis o spolni vzgoji, pač o najkločljivejšem vprašanju vzgoje, ki je prav za prav bolj stvar staršev nego učiteljev — vsaj za to dobo še. V lepih slikah nam je prikazal cilje zdrave spolne vzgoje, katere temelj naj bi bilo navajanje mladine k vzdržnosti in preusmeritev spolnih sil v delo, sport in telovadbo. Iz svoje dolgoletne prakse nam je povedal tudi primere strašnih posledic spolnih zablod in nesreč, ki so jih deležni mladi ljudje zaradi nepoučenosti — kar je greh vzgojiteljev.

Obema predavateljema je izrazilo članstvo zahvalo.

Končno je tajnica poročala o dopisih, ki jih je prejelo društvo.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KRANJ je zborovalo 14. novembra 1936. v Kranju v prostorih Narodnega doma.

V uvodnih besedah je predsednik orisal pomen učiteljske stalnosti za napredek šole in najširših plasti naroda, poudarjal je pomen državljanske vzgoje, ki stopa pri naprednejših narodih vedno bolj v ospredje. Nato je omenil, da je učitelj vzgojitelj šolske dece in s tem celokupnega naroda, učiteljevo delo je trajno, nepolitično in smotno. Zato je pozival navzoče tovariše, da ostanejo v težki borbi za stanovske in državljanske pravice na svojem mestu in točno na deklaracijskem stališču.

Vsak član je nato prejel izvod pravil JUU. Teh pravil se je strogo držati in po njih usmerjati vse stanovsko delo, kajti vsak uspeh organizacije sloni na stanovsko zaveden članstvo, ki naj dobro pozna svoje pravice in dolžnosti napram vodstvu.

Sledilo je predavanje tov. Stanka Završnika »O telesni vzgoji«. Predavanje je bilo prav vestno sestavljeno in je doseglo svoj smoter, posebno še zato, ker učiteljstvo sestavlja podrobne učne načrte in ima o ciljnih telovadbah dostikrat nejasne pojme. Da je bilo učiteljstvo z referatom zelo zadovoljno, je dokazal velik aplavz in prošnja sres. šol. referenta tov. Rupreta, da bi sodeloval tov. predavatelj pri določitvi podrobnega učnega načrta za telovadno pouk za tuk. srez. Drugi tovariši pa so naprosili tov. Završnika, da obelodani svoj referat v stanovskih glasilih.

Nato sta tovariši nadzornik V. Rupret in predsednik podala smernice za sestavo podrobnih učnih načrtov. Po izčrpnem poročilu so posegli v debato tov. Malenškova, Rozman, Kus, Ločniškar.

Ob koncu zborovanja se je razčistila zadeva glede udeležbe delegatov na zadnji ba-

novinski skupščini in izrazila željo, da se že skoro uredi nesoglasja med oblastnimi organizacijami.

Jos. Lapajne, preds. Kus Viljem tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO NOVO-MESTO je imelo svojo sresko skupščino dne 21. novembra 1936. v Novem mestu. Navzočih 67 članov, t. j. 75%.

Zborovanje je potekalo tovariško, v duhu stanovske sloge in stanovske zavesti. Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti. Pred zborovanjem je bila vložena samo ena kandidatna lista po novih pravilih. Volitve so se vršile z aklamacijo in lista je bila soglasno sprejeta. Izvoljen je bil z malimi spremembami stari odbor.

Ob 9. uri je otvoril predsednik sreske skupščine, iskreno pozdravil številne udeležence, čestital novemu nadzorniku tov. V. Skebetu, izročil pozdrave odhajajočemu tovarišu nadz. C. Vizjaku in predstavil skupščini zastopnika sreskega načelstva g. podnačelnika Vidmarja.

Ugotovil je, da je bila vložena samo ena kandidatna lista za izvolitev nove uprave, brez predloga za tajne volitve. Lista je bila izročena volilnemu odboru. Volitve so bile določene na 11. uro.

Nato poroča tov. predsednik o delu društva in društvenega odbora v zadnjih dveh letih ter sklene svoje poročilo s sledečimi mislimi: »Voditi nas mora brezpogojno iskrena jugoslovanska ideja. Ves program naše stanovske organizacije naj bo spojen s smernicami vseobče državljanske vzgoje. Pri delu v organizaciji pa naj nas vodi vera v lastno moč in sleherni naš pokret naj temelji na iskrenem medsebojnem tovarištvu.«

Banovinska in glavna skupščina sta pokazali, da se nahaja naša organizacija v večjih rokah in da nas vodi tovariš Dimnik neustrašeno po programatično začrtani stanovski poti. Novosadska skupščina je dokazala, da je učiteljstvo trdno odločeno hoditi svojo ravno stanovsko pot, ne glede na spremembo političnega režima, imajoč vedno v vidu koristi naroda in blagor domovine.

Soglasno so bile sprejete resolucije:

1. Odobravamo stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu ter vodstvo pozivamo, da odločno vztraja na svoji dosednji poti za svobodno učiteljsko vest in nezavisnost.

2. JUU sekcija in centrala naj z največjo pažnjo skrbita in opozarjata meročajne činitele na vse preemstitve učiteljstva, s katerimi se oškodujejo šola, narodna prosveta in učiteljski stan.

3. Želimo in prosimo stalnost. Le stalnost učiteljstva bo zopet zaščitila naše osebnosti, pa tudi obče narodne in državne interese.

Iz tajniškega in blagajniškega poročila je bilo razvidno, da šteje društvo 89 članov, da je znašal denarni promet v minulemu letu 26.687,50 din, da so se vršila v minulemu letu 4 zborovanja, 4 seje in da je bilo vloženih 12 zaščitnih pol.

Z vsemi glasovi proti trem, se je sprejel predlog tov. blagajn., ki je predlagala, da se zviša članarina za 2 din mesečno. Ta prispevek je namenjen za pravnega konzulenta. — Letna članarina znaša torej 170 din, za poročene pa 90 din.

Prihodnje zborovanje se določi na januar. Skupščina se zaključila.

Menard Vinko, preds. Ivanetič, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je zborovalo dne 24. novembra in 7. decembra 1936. v Studencih. Navzočih pri prvem zborovanju 71 članov (-ic), t. j. 70%, a pri drugem 65, t. j. 62,5%.

Tov. predsednik Petrovič Simon je po situacijskem poročilu dal besedo tov. Altovi, ki je predavala o potopisnih vtisih s pedagoške ekskurzije po češkoslovaški. Zanimivemu izvajanju je dodal tov. Vranc strnjeno sliko o stanju šolske reforme na češkoslovaškem, katere jedro in temelj sta globoko ukoreninjena, osvetlil ugodne okolnosti, v katerih se pokret smotno razvija, prav po prin-

cipu Masarykove demokracije humanizma in šolske svobode. Tov. Ledinek pa je podal slike iz razredov, kjer so hospitalni in kjer so dobili dobre, pa tudi manj ugodne vtise.

Sledilo je poročilo o glavni skupščini v Novem Sadu, ki ga je podal delegat tov. Ledinek, in poročilo o predsedniškem zborovanju, ki ga je podal tov. Vranc. Pri tem je bila sprejeta sledeča resolucija:

»Učiteljstvo sreza Maribor desni breg, zbrano na obč. zboru, soglasno odobrava stališče in delo centrale in sekcije uprave JUU, ki odločno nastopa za stanovsko linijo organizacije jugoslov. učiteljstva. Pozivamo našo sekcijo upravo, kakor tudi centralni odbor s predsednikom Dimnikom na čelu, da se vztrajno bori za učiteljske pravice.«

Tov. blagajnik Dšura je v obračunu izkazal 1567,15 din prebitka, a za tekoče šol. leto ostane lanska članarina po 17 din in po 3 din za obrambni sklad 10 krat letno s pobiranjem članarine po dosedanjem načinu.

Pedagoški centrali damo 200 din.

O socialnem položaju učiteljstva je govoril tov. Vranc, pri čemer je nazorno prikazal razmerje v cenah življenjskih potrebščin in naših sedanjih plač Blažičev stvarno sestavljen zadevni diagram.

Pri volitvah, za katere je bila vložena samo ena lista, je bila izvoljena naslednja uprava.

I. Upravni odbor: Petrovič Simon, Alt Adela, Petrun Josip, Vranc Ernest, Dšura Ivan, Skrbineš Ljudmila, Ledinek Miloš.

II. Nadzorni odbor: Firm Štefan, Kašpar Fran, Tušak Franjo.

Drugo zborovanje:

Po prečitanih dopisih se je razvila živahna debata, v katero so posegli tovariši: Petrovič, Blažič, Vranc, Firm, Mihec, Luknar in Petrun.

Tov. Vranc E. je podal poročilo o Učiteljskem pokretu. V razgovoru, ki so se ga udeležili tovariši Mihec, Petrun, Luknar, Vranc, Kontler, Firm in Ledinek, se je ugotovilo, da je zamisel Učiteljskega pokreta pozdraviti, ker je danes studij v tem pravcu nujno potreben posebno za »mlajše« tovariše in tovarišice. Upravnemu odboru se poveri, da izdela na šesti toletni podrobni načrt dela in ga predloži prihodnjemu zborovanju.

Dodatno poročilo o skupščini v Novem Sadu in to o predavanju tov. Bjeliča: »Učiteljska stalnost — potreba šole in družbe« je podal tov. Ledinek M. Posebno je poudarjal iz referata besede kralja Petra I. učiteljstvu: »V vaših šolah pobijate prišepetavanje in vohunstvo, katero se pozneje razvije in spremeni v največjo moralno bolezen. Vohuni so slabši od lopovov. Lopov kraje in škoduje materialno, a špijoni upropaščajo mnoge nedolžne ljudi. Od njih sem trpel tudi jaz.«

Po poročilu je zbor sprejel resolucijo o zahtevi učiteljske stalnosti.

Resolucija.

Učiteljstvo JUU sreskega društva Maribor desni breg, zbrano dne 7. dec. 1936. na zborovanju v Studencih, je ugotovilo, da je bilo delo učiteljstva tega sreza vedno konstruktivno in nesebično ter v duhu osnovnih državljanskih dolžnosti in pravic. Njegovo delo na državljanski, gospodarski in socialni izgraditvi jugoslovanske državne zajednice bo pa doseglo še večji uspeh, ako mu bo zagotovljen čas dela na terenu in ako bo imelo zavest, da ga nihče ne more preknati, dokler bo njegovo delo v skladu z državnimi zakoni.

Pozivamo JUU, sekcijo v Ljubljani in glavno upravo v Beogradu, da zastavi vse sile ter pribori učiteljstvu stalnost.

Ledinek Miloš, taj. Petrovič Šimun, preds.

+ SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG je imelo svoj občni zbor 14. nov. t. l. v Krčevini. Od 91 članov je bilo navzočih 73, t. j. 80%.

Občni zbor je otvoril predsednik tovariš Vauda Mirko, se spomnil tragično preminule tov. Marte Mrakove in velezaslužnega tov. Černeja Ljudevita, katerima so zaklicali v spomin zborovalci trikratni slava! Predstavil je dalje zastopnika polit. oblasti, pozdravil novo pristopivše člane.

Nato je skupno s situacijskim poročilom objavil dopise. Objavo dopisa glede ukrepitev sekcije zaradi odloka o bivanju učiteljstva v

kraju službenega mesta so zborovalci glasno odobraval. Ob napovedani pol 11. uri je predavatelj tov. Janžekovič Matko predložil prvo in edino kandidatno listo z nosilcem sedanjim predsednikom tov. Vauda Mirkom. Tov. predsednik je podal letno predsedniško in radi preemstitve dosedanjega tajnika tov. Kodriča Rudolfa tudi tajniško poročilo. Poročilo je bilo obširno, do podrobnosti natančno in je v njem poročevalec podčrtal z veherentnimi in jasnimi dokazi strogo stanovsko, nadstrankarsko linijo našega udruženja. — Za istotako premeščenega dosedanjega blagajnika tov. Ferka Ivana je podal blagajniško poročilo tov. From Vekoslav. V poročilu so bili grajeni dolžniki, proti katerim bo nova uprava primorana strožje postopati. sledili sta poročila o banovinski in drž. skupščini. Za drž. skupščinsko poročilo je zavladalo zanimanje zlasti, ko je delegat tov. Erženjak čital iz »Narodne prosvete« novosadski govor predsednika proforskega udruženja g. Kneževića. V zvezi s tem poročilom je bil na predlog tov. Cvetka soglasno sprejet sledeči sklep:

Odobravamo dostojanstveni potek, stališče in delo glavne skupščine JUU v Novem Sadu z željo, da centralna uprava pod vodstvom našega neumorno in požrtvovalno delavnega predsednika tov. Dimnika Ivana vztraja pri svojem delu za doseg naših nacionalnih, prosvetnih in stanovskih idealov in ciljev! Nato sta poročala tov. Cvetko Franc in tov. Sardoc Adam o narodno obrambnem delu in manjšinskem šolstvu.

Končno poročilo je podal predsednik nadz. odbora tov. From Vekoslav, ki je predlagal razrešnico in pohvalo vsej društveni upravi. Zborovalci so soglasno in z aplavzom odobrili to poročilo.

Tov. predsednik je za tem objavil delovni program, ki se ga bo v l. 1936/37. morala držati bodoča društvena uprava, obenem pa predlagal, konstatirajoč nekoliško obotavljanje v večjem zanimanju za pedagoški dvig našega šolstva — da v delovni program še sprejmemo pedagoško izpopolnjevanje ob naših društvenih zborovanjih in drugih prilikah, kar tvori skupno z našimi stanovskimi in narodno obrambnimi nalogami pač našo najhvaležnejšo delovno panogo. Sprejeto! Naprosti tov. Lavriča, Cvetka i. dr., da skupno sestavimo tozadevni delovni načrt.

Točno ob 11. uri poda predsednik verif. odbora poročilo, da je bila vložena in potrjena samo ena kandidatna lista, ki je bila izvoljena z aklamacijo soglasno in z glasnimi ovacijami bodoči društveni upravi.

Proračun za l. 1936/37. je bil soglasno sprejet in znaša mesečna članarina za redne člane 19 din, za učiteljice poročene z učitelji pa 11 din. — Članstvo je soglasno sklenilo prispevati v podporni sklad mesečno po 3 din, in sicer po 1 din v sekcijki in po 2 din v društveni podporni sklad.

Sprejet je bil še sledeči predlog: Od vseh šol nam je pri srcu zlasti ureditev naših obmejnih šol. Ugotavljamo, da so naše severne obmejne šole pomanjkljivo zasledene po učiteljstvu (sledje primeri...). Prosimo sekcijo, da posreduje pri šol. oblasti za odpravo teh nedostatkov.

Vauda Mirko, preds. Šajna Janko, tajnik.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC

(zpravljan optik)

Ljubljana, Stari trg 9

prilpoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalo orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ZAMENJAVA.

Učiteljica, nameščena na šestrazredni šoli v lepem kraju tik žel. postaje v Posavju blizu Zagreba, želi zamenjati s službenim mestom blizu žel. postaje na Dolenjskem, Gorenjskem, ali pa na progi Celje—Maribor pod značko »Sprememba zraka«.

Mestna hranilnica ljubljanska

Nove vloge din 50,000.000.—

Oproščene vloge, prenešene na nov račun „ 60,000.000.—

Skupno stanje novih vlog din 110,000.000.—

Nove vloge vsak čas izplačljive

Obrestna mera do 5%

Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska

Nova pedagoška knjiga!

Pöschl: Der Unterricht in der Volksschule 1

Die erste Schulstufe. B. — Besonderer (praktischer) Teil.

Cena vezani knjigi je din 150.—.

Poleg tega imamo še v zalogi in priporočamo:

Pöschl: Die erste Schulstufe. A. Allgemeiner Teil. Vez.	din 135.—
„ Die zweite Schulstufe. Vez.	„ 150.—
„ Die dritte Schulstufe. „	„ 135.—
„ Die vierte Schulstufe. „	„ 165.—
Kempinsky: So rechnen wir bis hundert	„ 69.—
„ So rechnen wir bis tausend	„ 53.—
Schulze: Frohes Schaffen und Lernen mit Schulanfängern	„ 65.—

Naročila izvršujeta:

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru